

Om Folke- og Arbejderforsikring.

Hr. Birger Hansteds Artikel med ovenstaaende Overskrift i 5te Hefte af dette Tidsskrift trænger paa væsentlige Punkter til Imødegaaelse.

Medens saa godt som alle Forfattere paa dette Omraade hidtil have været enige om at anerkende Livsforsikringens og specielt ogsaa Folkeforsikringens store sociale Betydning, er Hr. Hansted saa langt fra at anerkende Folkeforsikringens gode, men møjsommelige Arbejde, at han i Stedet benytter nedsættende Ord om dette (»indfange«, »udbytte«), ja endog advarer Publikum »mod at indlade sig med Forsikringens Agenter.« Det maa i høj Grad beklages, at et saadant Angreb er fremkommet i et Tidsskrift, fra hvilket man nærmest maatte være tilbøjelig til at vente en paa Forstaaelse bygget Anerkendelse af Folkeforsikringens nationaløkonomiske Værd, men forhaabentlig vil det af den efterfølgende Fremstilling fremgaa, at Angrebet er ubeføjet og kun beror paa usagkyndig Misforstaaelse af nogle Tal, hvoraf Hr. Hansted har draget fejlagtige Konklusioner.

Hr. Hansteds Grundbetragtning er den: Arbejderen kan ikke paatage sig at udrede bestemte Præmier. Før eller senere kommer han i Restance og Anstalterne griber da til og konfiskerer »alt hvad der i Aarenes Løb er indbetalt«. Vel har Hr. Hansted hørt

Om Folke- og Arbejderforsikring.

Hr. Birger Hansteds Artikel med ovenstaaende Overskrift i 5te Hefte af dette Tidsskrift trænger paa væsentlige Punkter til Imødegaaelse.

Medens saa godt som alle Forfattere paa dette Omraade hidtil have været enige om at anerkende Livsforsikringens og specielt ogsaa Folkeforsikringens store sociale Betydning, er Hr. Hansted saa langt fra at anerkende Folkeforsikringens gode, men møjsommelige Arbejde, at han i Stedet benytter nedsættende Ord om dette (»indfange«, »udbytte«), ja endog advarer Publikum »mod at indlade sig med Forsikringens Agenter.« Det maa i høj Grad beklages, at et saadant Angreb er fremkommet i et Tidsskrift, fra hvilket man nærmest maatte være tilbøjelig til at vente en paa Forstaaelse bygget Anerkendelse af Folkeforsikringens nationaløkonomiske Værd, men forhaabentlig vil det af den efterfølgende Fremstilling fremgaa, at Angrebet er ubeføjet og kun beror paa usagkyndig Misforstaaelse af nogle Tal, hvoraf Hr. Hansted har draget fejlagtige Konklusioner.

Hr. Hansteds Grundbetragtning er den: Arbejderen kan ikke paatage sig at udrede bestemte Præmier. Før eller senere kommer han i Restance og Anstalterne griber da til og konfiskerer »alt hvad der i Aarenes Løb er indbetalt«. Vel har Hr. Hansted hørt

noget om Respittid og lignende, men det anser han som »betydningsløse Midler«. Denne Grundbetragtning er saa falsk som vel mulig og beror kun paa Hr. Hansteds Ukendskab til Forholdene i Praxis. Kendte han disse, vilde han vide, at Anstalterne gøre alt, hvad der staar i deres Magt for at hjælpe den Forsikrede til at holde sin Police i Kraft, at allerede den ordinære Respittid er et godt Middel, at Respittidens Udvidelse under større Strejker og Lock-out'er er langt fra betydningsløs, at den Forsikrede ved at indbetale Restancerne (med Rentetillæg) inden Aarsdagen efter den første skyldige Præmies Forfaldsdag kan sætte Forsikringen i Kraft igen, og endelig, at hvis Præmiebetalingen af en eller anden Grund ophører efter et vist ringe Antal Aars Forløb, da vil den Forsikrede erholde en præmiefri Police lydende paa saa stort Beløb, som kan erholdes, naar Forsikringens matematiske Værdi anvendes som Indskud. Denne sidste Bestemmelse umuliggør jo ganske, at Anstalten kan tjene syndeligt ved de opgivne Policer, thi paa saadanne omskrevne Policer tjener Anstalten ikke paa nogen anden Maade end paa alle andre Forsikringer, nemlig ved mulig Underdødelighed og ved Rentegevinst, ligesom den løber Risikoen for mulig Overdødelighed og Rentetab.

Hr. Hansteds Grundbetragtning er altsaa falsk, men tilbage staar hans Tal: De halvtredje Hundrede Tusinde opgivne Policer med de 39 Mill. Marks Forsikringssum. I dyb Beklagelse af det store Antal opgivne Policer kunne vi mødes med Hr. Hansted. Men ganske ufatteligt er det, hvorledes han regner sig til, at Anstalterne her har haft ublu Fortjeneste af disse

opgivne Policier. Det fremgaar vel allerede af det ovenfor sagte, at saasnart der er indbetalt nævneværdigt Beløb paa en Police, saa gaar der intet tabt for den Forsikrede og bliver der ingen irregulær Fortjeneste for Anstalten. Og paa de Policier, der opgives ganske kort efter Tegningen (og det er det overvejende Antal, thi naar først en Police har været i Kraft i nogen Tid, opgiver den Forsikrede den nødigt, og Anstalten hjælper ham paa alle Maader), saa kort, at Omkostningerne ved Anskaffelsen, ved Udstedelsen osv. endnu ikke ere dækkede, har Anstalten jo kun Tab. — Det er altsaa en ganske fejlagtig Konklusion, at det af Statistikens Tal skulde fremgaa, at Forsikringsanstalterne have deres Hovedindtægt af disse opgivne Forsikringer, en Konklusion, som kun en Usagkyndig kan drage deraf. At dømme efter disse efterfølgende Hr. Hansteds Ord: »Disse forskærtsede Policier til en Værdi af næsten 40 Mill. Mark . . ., da synes han endog at være saa ukendt med Livsforsikringsvæsen, at han antager en Polices Forsikringssum for ensbetydende med dens Værdi! Og herfra har han vel saa sin Mening om Anstaltens ublu Fortjeneste.

Men en saadan Betragtning er jo ganske meningsløs. Lad os f. Ex. tænke os, at en 25-aarig Mand tegner en Livsforsikring paa 1000 Kr. med 50 Øres ugentlig Præmiebetaling, men efter 2 Uger hører op med Betalingen. Policen har da ikke Spor af Værdi. Den Krone, som Anstalten har opkrævet, er jo meget langt fra at dække Udgifterne ved Tegningen. Anstalten har kun haft Tab herved. Men efter Hr. Hansteds Mening skal Anstalten have tjent 1000 Kr. paa denne Forretning! Desværre har han jo ikke ganske

Ret i denne Betragtning. Det kunde tværtimod være, at det netop er den Slags Forretninger, der for en Del bevirker, at Omkostningerne ved Folkeforsikringen ere saa høje, som de desværre ere.

Den af Hr. Hansted til Slutning omtalte og stærkt roste Form for Folkeforsikring kunne vi ikke tilkende væsentlige Fordele fremfor den nu her i Landet praktiserede Form. Men den er dog bedre end slet ingen Forsikring, og da den uden Lovændringer eller anden Ulejlighed kan optages af begge de her i Landet bestaaende solide Folkeforsikringsanstalter, er det jo nok rimeligt, at den vil blive forsøgt. Dens Fordel er, at al Vanskelighed med at holde Forsikringen i Kraft bortfalder. Dens svage Sider ere: 1) hvis den Forsikrede dør efter faa Aars Forløb, har han ikke naaet at faa Forsikringssummen op til noget nævneværdigt; 2) synes navnlig Manglen paa Forpligtelse til at indbetale bestemte Bidrag at rumme en stor Fristelse for de svagere Karakterer (og disse ere dog blandt os Mennesker i Overtal) til at anvende Pengene til andet end Livsforsikring. Om end denne Form for Forsikring maaske vil passe enkelte Mennesker, vil den dog næppe faa nogen større Betydning, men fortjener maaske alligevel at prøves af de bestaaende Folkeforsikringsanstalter. Og vil Hr. Hansted anvende sit agitatoriske Talent paa Udbredelsen af Kendskab til denne Form for Forsikring, da gør han derved en nyttigere Gerning end ved at bruge ringeagtende Ord om og fremsætte Insinuationer mod hæderlige Institutioner.

Carl Burrau,
Dr. phil., Aktuar i »Tryg«, folkelig Livsforsikringsanstalt.
